

Εισαγωγική επιμόρφωση νεοδιόριστων/ αναπληρωτών εκπαιδευτικών σχολ. έτους 2010-11.

ΠΕΚ Λαμίας

Τμήμα: ΑΠΕ-26. Χαλκίδα

Κλάδος: ΠΕ08 (Καλλιτεχνικών μαθημάτων)

Θεματικό πεδίο1β: Διαχείριση της πολυμορφίας του μαθητικού πληθυσμού (διαφοροποιημένη διδασκαλία, μαθησιακές δυσκολίες, ψυχοκοινωνικές διαφοροποιήσεις παιδιών και εφήβων, διαπολιτισμική εκπαίδευση).

Διάρκεια επιμορφωτικής παρέμβασης: 4 ώρες

Σχεδιασμός- κατανομή δραστηριοτήτων:

Για το σχεδιασμό της επιμορφωτικής παρέμβασης λαμβάνονται υπόψη:

- *Τα βασικά χαρακτηριστικά των εκπαιδευομένων:* πρόκειται για καθηγητές καλλιτεχνικών μαθημάτων (ΠΕ08), με περιορισμένη διδακτική εμπειρία και αντίστοιχη ψυχοπαιδαγωγική κατάρτιση, οι οποίοι έχουν παρακολουθήσει το σεμινάριο 14 ωρών του Ο.ΕΠ.ΕΚ. για την ειδικότητά τους.
- *Οι σκοποί και το περιεχόμενο του προγράμματος επιμόρφωσης,* όπως καταγράφονται ακολούθως.
- *Οι πρακτικοί περιορισμοί του προγράμματος επιμόρφωσης:* ο τόπος όπου πραγματοποιείται η επιμορφωτική διαδικασία, η χρονική διάρκεια και το ωράριο της παρέμβασης (τελευταίο 4ωρο της Α' φάσης της επιμόρφωσης) και τα διαθέσιμα μέσα για την υποστήριξη της επιμορφωτικής παρέμβασης.

Στοχοθεσία επιμορφωτικής παρέμβασης

1) Ως προς τις γνώσεις, επιδιώκεται οι επιμορφούμενοι

- Να γνωρίσουν τα βασικά επίπεδα της μαθησιακής πολυμορφίας
- Να γνωρίσουν στρατηγικές διαφοροποιημένης διδασκαλίας
- Να γνωρίσουν σχολικές πρακτικές που οδηγούν στην κατανόηση και την αποδοχή του διαφορετικού
- Να γνωρίσουν το θεσμικό πλαίσιο για την εκπαίδευση μαθητών με διαφορετικό πολιτισμικό περιβάλλον

2) Ως προς τις ικανότητες, επιδιώκεται οι επιμορφούμενοι

- Να εφαρμόζουν τρόπους και ρυθμούς διδασκαλίας που να ανταποκρίνονται στις ψυχολογικές και μαθησιακές ανάγκες των μαθητών
- Να εργαστούν ομαδικά επί συγκεκριμένων ψυχοπαιδαγωγικών παραδειγμάτων και να προτείνουν εφαρμόσιμες λύσεις

3) Ως προς τις στάσεις, επιδιώκεται οι επιμορφούμενοι

- Να συνειδητοποιήσουν την αναγκαιότητα της διαφοροποιημένης διδασκαλίας
- Να διαμορφώσουν θετική στάση απέναντι στους μαθητές με μαθησιακή ή πολιτισμική ετερότητα, ώστε να προσαρμόζουν ανάλογα τη διδακτική τους παρέμβαση χωρίς διάκριση ή προκατάληψη που οφείλεται στη φυλή, το γένος, την υπηκοότητα ή την εθνική καταγωγή, τη γλώσσα, τη θρησκεία και γενικά σε οποιοδήποτε άλλο διακριτικό χαρακτηριστικό του προσώπου

- iii. Να διαμορφώσουν θετική στάση απέναντι στην απαίτηση για συνεργασία με το υπόλοιπο διδακτικό προσωπικό του σχολείου στα πλαίσια σχεδίων εργασίας

Δομή επιμορφωτικής παρέμβασης: κατανομή δραστηριοτήτων

Μέρος Α΄ (2 ½ διδακτικές ώρες): Εντοπισμός και διερεύνηση του θέματος στις βασικές του δομικές και παιδαγωγικές διαστάσεις. Το θέμα της ετερότητας στη σχολική τάξη, επίπεδα ετερότητας (μαθησιακό- κοινωνικοπολιτισμικό). Βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις για τη διαχείριση της ετερότητας στα επίπεδα αυτά. Βασικές διευθετήσεις της παιδαγωγικής παρέμβασης (α) στον τομέα της μαθησιακής διαφοροποίησης και (β) στον τομέα των κοινωνικών- πολιτισμικών χαρακτηριστικών. Μελέτες περίπτωσης: (α) μαθητών με μαθησιακές δυσκολίες και (β) διαπολιτισμικές παρεμβάσεις στο ελληνικό σχολείο: η περίπτωση του 132^{ου} Δ.Σ Αθηνών.

Μέρος Β΄ (1 ½ διδακτική ώρα): Διδακτικές παρεμβάσεις στο πεδίο των καλλιτεχνικών μαθημάτων με άξονα την αναγνώριση (σεβασμό) της μαθητικής πολυμορφίας.

Διάγραμμα υλοποίησης επιμορφωτικής παρέμβασης

Δραστηριότητες	Υποστηρικτικό υλικό	Επιμορφωτικές τεχνικές
Μέρος Α΄ της επιμορφωτικής παρέμβασης		
Γνωριμία με τους επιμορφούμενους:		
Δεδομένου πως η διδακτική παρέμβαση πραγματοποιείται κατά την τελευταία ημέρα και τις τελευταίες ώρες του προγράμματος εισαγωγικής επιμόρφωσης θεωρείται ως γεγονός η γνωριμία μεταξύ των εκπαιδευομένων.		
Παρουσίαση της ταυτότητας του επιμορφωτή.		
Περιγραφική διατύπωση του θεματικού πεδίου.	διαφ. 1-3	
Ανάδειξη προσδοκιών και επιδιώξεων.		
Ανάδειξη προσδοκιών & επιδιώξεων των επιμορφούμενων για τη συγκεκριμένη παρέμβαση. Διατύπωση από πλευράς επιμορφωτή του θεσμικά καθορισμένου πλαισίου επιμόρφωσης και επιδίωξη σύνθεσης προσδοκιών επιμορφούμενων και επιδιώξεων του προγράμματος σε ένα συνομολογούμενο – με τον επιμορφωτή – διδακτικό συμβόλαιο για την πορεία της διδακτικής συνάντησης.		Ερωτήσεις-απαντήσεις & συζήτηση Διδακτικό συμβόλαιο
Εναισθητοποίηση- ανάδειξη της ετερότητας.		
Εναρκτήρια ερεθίσματα. Προβολή αποσπασμάτων και σειράς σκίτσων με επιδίωξη εκ μέρους του επιμορφωτή να λειτουργήσουν ως ερέθισμα για τη συζήτηση που θα ακολουθήσει. Προσέγγιση της έννοιας της ετερότητας μέσω παράθεσης αποσπασμάτων από το «Άξιον Εστί» του Ελύτη, την «Επιστολή προς τους Γαλάτας» του Α. Παύλου, το «Για ποιον χτυπά η καμπάνα» του Hemingway και μιας φράσης του Ζ.Π. Σάρτρ η οποία πλαισιώνεται από μικρή σειρά σκίτσων του γελοιογράφου Αρκά με το ίδιο ακριβώς περιεχόμενο. Η παράθεση των σκίτσων, εκτός της άμεσης σύζευξής της με το περιεχόμενο της ενότητας, επιδιώκει τη δημιουρ-	διαφ. 4-12	

γία οικείου και χαλαρού κλίματος μεταξύ επιμορφούμενων & επιμορφωτή, κάτι ιδιαίτερα επωφελές για την επιτυχία της παρέμβασης.		
Εννοιολογικός προσδιορισμός και επισήμανση της ετερότητας.		
Ο επιμορφωτής θέτει το ερώτημα «Πώς αντιλαμβάνεστε την έννοια της πολυμορφίας- ετερότητας σε μια σχολική τάξη; Αναφέρετε σχετικά παραδείγματα από την εμπειρία σας». Αξιοποιώντας την τεχνική του καταγισμού ιδεών ενθαρρύνονται οι επιμορφούμενοι να εκφράσουν ελεύθερα τις δικές τους απόψεις, επισημαίνοντας τις περιπτώσεις ετερότητας που οι ίδιοι έχουν εντοπίσει, οι οποίες καταγράφονται στον πίνακα. Με την ολοκλήρωση του σταδίου αυτού επιχειρείται από κοινού, με τον επιμορφωτή σε ρόλο συντονιστή, η ομαδοποίηση και η ταξινόμηση των απαντήσεων των επιμορφούμενων στα διάφορα επίπεδα της μαθητικής πολυμορφίας (ετερότητας) που ενδεικτικά μπορεί να είναι: εθνικό, πολιτισμικό, φυλετικό, θρησκευτικό, κοινωνικό, οικονομικό, μαθησιακό, ιδεολογικοπολιτικό, χωροταξικό, κ.ά.	διαφ. 13	Καταιγισμός ιδεών
Οριοθέτηση βασικών αξόνων της επιμορφωτικής παρέμβασης.		
Η ετερότητα (α) σε σχέση με τα μαθησιακά χαρακτηριστικά και αποτελέσματα και (β) σε σχέση με τα κοινωνικοπολιτισμικά χαρακτηριστικά των μαθητών. Ανάδειξη της σχέσης μεταξύ των δύο επιπέδων (μαθησιακό – κοινωνικοπολιτισμικό).	διαφ. 14	Συζήτηση
1ο Επίπεδο: Μαθησιακή ανομοιογένεια	διαφ. 15- 17	Ερωτήσεις-απαντήσεις & συζήτηση
Εναισθητοποίηση- ερέθισμα:		
Παρουσίαση και ανάγνωση του ποιήματος του Jacques Prevert «Ο κακός μαθητής»	διαφ. 18	
Εννοιολογικός προσδιορισμός και επισήμανση της μαθησιακής ετερότητας		
Ορισμός της ετερότητας στη σχολική τάξη με βάση τα μαθησιακά χαρακτηριστικά (σχολική επίδοση, ψυχοκοινωνικά χαρακτηριστικά και συμπεριφορά). Οι επιμορφούμενοι παροτρύνονται να αναφέρουν συγκεκριμένα παραδείγματα από την εμπειρία τους. Κατά την αναφορά των παραδειγμάτων επισημαίνεται η ανάγκη εστίασης: (α) στη διεξοδική περιγραφή της περίπτωσης, (β) στις ερμηνείες που οι ίδιοι έκαναν για την αιτιολόγησή τους, (γ) στις παρεμβάσεις οργανωτικής και παιδαγωγικής διαφοροποίησης της διδασκαλίας που επέλεξαν και (δ) στις δυνατότητες- περιορισμούς που το θεσμικό πλαίσιο του ελληνικού δημόσιου σχολείου παρέχει.	διαφ. 19	
Σύντομη μελέτη περίπτωσης		
Με βάση τα παραδείγματα και τις συγκεκριμένες περιπτώσεις που θα θέσουν οι επιμορφούμενοι θα γίνει η σχετική συζήτηση- εμβάθυνση επί του θέματος. Για την περίπτωση που τα προτεινόμενα παραδείγματα δεν προσφέρουν ικανο-	διαφ. 20	Ερωτήσεις-απαντήσεις & συζήτηση
	διαφ. 21	Μελέτη περίπτωσης
	Μελέτη πε-	

<p>ποιητικό πλαίσιο εμφάνισης θα δοθούν από τον επιμορφωτή δύο περιγραφικές μελέτες για μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες (οι περιγραφές είναι αυθεντικές και έχουν αντληθεί από ολοκληρωμένα προγράμματα σχεδιασμού και υλοποίησης διδακτικών παρεμβάσεων στα οποία μετείχε ο επιμορφωτής). Οι επιμορφούμενοι θα σχηματίσουν ομάδες και ανά δύο ομάδες θα ασχοληθούν με την ίδια περίπτωση. Μετά από σύντομη επεξεργασία στα πλαίσια της ομάδας θα ακολουθήσει συζήτηση για τον εντοπισμό του προβλήματος, την αιτιολογία και τις δυνατές παρεμβάσεις στα όρια του ελληνικού δημόσιου σχολείου.</p>	ρίπτωσης I	
	Μελέτη περίπτωσης II	Ομάδες εργασίας
		Συζήτηση
<p>Οργανωτική και παιδαγωγική διαφοροποίηση της διδασκαλίας</p>		
<p>Η παράθεση και η συζήτηση γύρω από τα συγκεκριμένα παραδείγματα της μελέτης περίπτωσης συνδέει την παρέμβαση με το επόμενο στάδιο της που είναι η διερεύνηση της έννοιας της <i>διαφοροποίησης</i> στη διδασκαλία. Αρχικά προσεγγίζεται η αναγκαιότητα για διαφοροποιημένη διδασκαλία, στη συνέχεια γίνεται ο εννοιολογικός της προσδιορισμός και ακολουθούν τα επίπεδα διαφοροποίησης. Σε αυτά γίνεται σύντομη αναφορά στις μορφές εξωτερικής διαφοροποίησης (π.χ. συστήματα steaming, setting, κ.λπ.) και στη σχετική συζήτηση που τα συνοδεύει. Επισημαίνεται πως αυτά συνιστούν δομικές μορφές διαφοροποίησης που είναι έξω από τον έλεγχο που οι ίδιοι ως εκπαιδευτικοί μπορούν να ασκήσουν στο σχολικό περιβάλλον και για το λόγο αυτό μετατίθεται το κέντρο εστίασης της συζήτησης στις εσωτερικές μορφές διαφοροποίησης που οι εκπαιδευτικοί μπορούν και οφείλουν να εντάξουν στη διδασκαλία τους. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στις στρατηγικές διαφοροποιημένης διδασκαλίας που μπορούν να ακολουθήσουν και τονίζεται η ανάγκη να αναζητούν πάντα τα όρια της δικής τους παρέμβασης.</p>	διαφ. 22-28	Ερωτήσεις-απαντήσεις & συζήτηση
<p>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ</p>		
<p>Σύντομη θεωρητική αναφορά στο θέμα των εκπαιδευτικών ανισοτήτων και των ερμηνειών τους.</p>		
<p>Με βάση την προέλευση των επιμορφούμενων από σχολές και τμήματα όπου η παιδαγωγική κατεύθυνση δεν είναι πρωταρχική και η κοινωνιολογική διάσταση της σχολικής πραγματικότητας δεν αναμένεται να έχει προσεγγιστεί, επιχειρείται υπό μορφή σύντομης εισήγησης η παρουσίαση των βασικών κοινωνιολογικών θεωριών για τις εκπαιδευτικές ανισότητες. Η αναφορά είναι αδρομερής με αποκλειστικό σκοπό να λειτουργήσει ως ερέθισμα για τους επιμορφούμενους για έλεγχο-αναστοχασμό των αντιλήψεών τους και περεταίρω εμφάνιση στη σχετική βιβλιογραφία, εφόσον το επιθυμούν. Η αναφορά αυτή καθώς δεν περιλαμβάνεται άμεσα στην προβλεπόμενη ύλη του θεματικού πεδίου – ωστόσο κατά την κρίση του επιμορφωτή συνδέεται άμεσα με την έννοια και κυρίως την αιτία της κοινωνικής ετερότη-</p>	διαφ. 29-35	Σύντομη εισήγηση

τας της τάξης – θα υλοποιηθεί υπό την προϋπόθεση (α) ότι ο χρόνος είναι επαρκής και (β) ότι κατά τη διάρκεια της παρέμβασης επισημάνθηκε από τους ίδιους τους επιμορφούμενους η ύπαρξη και άλλων – πλέον των ψυχο-μαθησιακών-παραγόντων διαφοροποίησης του μαθητικού πληθυσμού.		
2ο Επίπεδο: Κοινωνική ανομοιογένεια		
Εναισθητοποίηση- ερέθισμα:		
Ανάγνωση από τους επιμορφούμενους ενός σύντομου παραμυθιού με τίτλο «Ένα διαπολιτισμικό παραμύθι για μικρούς και μεγάλους». Οι πολλαπλές ερμηνείες που προκύπτουν από το περιεχόμενο του παραμυθιού αναμένεται να λειτουργήσουν ως σημείο αναφοράς για την πολλαπλότητα των κοινωνικά κατασκευασμένων ταυτοτήτων, που χαρακτηρίζει ιδιαίτερα το θέμα της κοινωνικής- πολιτισμικής πολυμορφίας της τάξης. Μετά τη σχετική συζήτηση παρουσιάζεται στους επιμορφούμενους μια σειρά διαφανειών με τίτλο «Αν ο κόσμος ήταν ένα αεροπλάνο», με σκοπό τη διεύρυνση της συζήτησης γύρω από το θέμα της ταυτότητας/ ετερότητας και του εθνοκεντρισμού/ οικουμενισμού.	Κείμενο I Παρουσίαση I	Ομάδες εργασίας Συζήτηση
Δραστηριότητα		
Τίθεται στους επιμορφούμενους το ερώτημα της διαφάνειας 37 με σκοπό να αναδειχθούν οι αντιλήψεις τους για τη διαπολιτισμική διάσταση της εκπαίδευσης, την αναγκαιότητά της, το μαθητικό πληθυσμό που αφορά και τους τρόπους σύμφωνα με τους οποίους το ελληνικό δημόσιο σχολείο διαχειρίζεται την πολιτισμική ετερότητα. Οι επιμορφούμενοι εργάζονται σε ομάδες για σύντομο χρονικό διάστημα και ανακοινώνουν τις θέσεις της ομάδας τους. Οι ομάδες επιχειρηματολογούν για τις επιλογές τους και ακολούθως επιχειρείται σύνθεση των θέσεων. Επισημαίνεται η αναγκαιότητα του χειρισμού της πολιτισμικής ανομοιογένειας και παρατίθενται τα σχετικά αριθμητικά στοιχεία για τη σύνθεση του μαθητικού πληθυσμού.	διαφ. 37-38 διαφ. 39-42	Ομάδες εργασίας Συζήτηση
Παρουσίαση των καθεστώτων διαχείρισης της ετερότητας σε κοινωνικό και εκπαιδευτικό επίπεδο		
<i>Τα επίπεδα διαχείρισης της ετερότητας.</i> Με την υποβολή σχετικού ερωτήματος προς τους επιμορφούμενους επιδιώκεται ο εντοπισμός των επιπέδων χειρισμού της ετερότητας (τάξη- σχολείο- εκπ/κό σύστημα- καθεστώς ένταξης). Μέσω καθοδηγούμενης ανακάλυψης επισημαίνεται η ανάγκη κατανόησης των αρχών- κατευθύνσεων που ισχύουν στα υπερκείμενα επίπεδα ως απαραίτητη προϋπόθεση για την υλοποίηση διαπολιτισμικών παρεμβάσεων στο επίπεδο της τάξης. Υπό μορφή σύντομης εισήγησης παρουσιάζονται τα κυρίαρχα καθεστώτα (μοντέλα) διαχείρισης της πολιτισμικής πολυμορφίας σε κοινωνικό και εκπαιδευτικό επίπεδο. Μετά την εισήγηση ενθαρρύνονται οι επιμορφούμενοι να σχολιάσουν δύο σχετικές εικόνες και να προσδιορίσουν σε σχέση	διαφ. 43 διαφ. 44-45 διαφ. 46-57	Ερωτήσεις-απαντήσεις & συζήτηση Εισήγηση Συζήτηση

με τα αναφερόμενα και το ελληνικό καθεστώς (μοντέλο) διαχείρισης της πολιτισμικής πολυμορφίας.	διαφ. 58-59	
Η ετερότητα στο επίπεδο του σχολείου. Το θέμα της γλώσσας		
Εναισθητοποίηση- ερέθισμα:		
Παρουσίαση μιας εικόνας του Πύργου της Βαβέλ, συνοδευόμενη από ένα σχόλιο του U. Eco για την πολυγλωσσία. Επίσης παρουσίαση και ανάγνωση ενός αποσπάσματος από τον 13 ^ο Λόγο προς το Γερμανικό Έθνος του Fichte, όπου χαρακτηρίζει τη γλώσσα ως το εσωτερικό σύνορο που χωρίζει τους ανθρώπους και ορίζει την πνευματική έννοια του έθνους	διαφ. 60-61	
Δραστηριότητα		
Τίθεται το ερώτημα: «Πώς αντιλαμβάνεστε τη διγλωσσία: (α) σε προσωπικό επίπεδο και (β) σε επαγγελματικό επίπεδο στα πλαίσια της σχολικής πραγματικότητας. Οι απαντήσεις των επιμορφούμενων καταγράφονται στον πίνακα και σχολιάζεται η κυρίαρχουσα τάση ως προς το θέμα της διγλωσσίας, η οποία αντιπαραβάλλεται με την καταγεγραμμένη από τις έρευνες στάσεις των Ελλήνων δασκάλων.	διαφ. 62	
Παρουσίαση του θεωρητικού πλαισίου για τη διγλωσσία και τη δίγλωσση εκπαίδευση.		
Υπό μορφή σύντομης εισήγησης παρουσιάζεται το θεωρητικό πλαίσιο για τη διγλωσσία, τα προγράμματα δίγλωσσης εκπαίδευσης και το ισχύον ελληνικό νομοθετικό πλαίσιο. Μετά την εισήγηση ενθαρρύνονται οι επιμορφούμενοι να εντάξουν την ελληνική εκπαιδευτική πραγματικότητα στα θεωρητικά παραδείγματα που αναφέρθηκαν και να αναφέρουν οι ίδιοι δείγματα καλών πρακτικών ή περιπτώσεις όπου το σχολείο δεν μπόρεσε να διαχειριστεί την πολιτισμική πολυμορφία και τις ιδιαίτερες ανάγκες των μαθητών του. Συζήτηση με αφετηρία τις εμπειρίες των επιμορφούμενων.	διαφ. 63-69	Εισήγηση Ερωτήσεις-απαντήσεις & συζήτηση
Δραστηριότητα: Μελέτη περίπτωσης.		
Παρουσίαση της περίπτωσης του 132ου Δημοτικού Σχολείου Αθηνών ως περίπτωση χειρισμού του ζητήματος της πολιτισμικής ανομοιογένειας του μαθητικού πληθυσμού. Σύνοψη αναφορά στο πλαίσιο των οργανωτικών και παιδαγωγικών παρεμβάσεων καθώς και στα αποτελέσματα και τις αντιδράσεις που προξένησαν. Σχολιασμός σε ελεύθερη συζήτηση.		Μελέτη περίπτωσης Συζήτηση

Μέρος Β΄ της επιμορφωτικής παρέμβασης: από τη θεωρία στην πράξη...		
Δραστηριότητες	Υποστηρικτικό υλικό	Επιμορφωτικές τεχνικές
Το δεύτερο μέρος της παρέμβασης ξεκινά με το ερώτημα «Πώς θα μετατρέψουμε τη θεωρία σε διδακτική πρακτική; Αναζητήστε πρώτα απ' όλα τις προϋποθέσεις και ακολουθώντας τους πιθανούς (και υλοποιήσιμους) τρόπους».	διαφ. 2	Ερωτήσεις-απαντήσεις & συζήτηση
Ως συμπέρασμα-ανακεφαλαίωση της συζήτησης επισημαίνονται ορισμένες βασικές προϋποθέσεις που πρέπει να τηρούνται πριν από το σχεδιασμό και την υλοποίηση κάθε παιδαγωγικής παρέμβασης, με στόχο τη δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης & ασφάλειας, έτσι ώστε να επιτευχθεί η μαθητική εμπλοκή στη διαδικασία της μάθησης.	διαφ. 3-4	
Δραστηριότητες γνωριμίας-επικοινωνίας		
Για την περίπτωση που κατά τη συζήτηση προκύψει ενδιαφέρον (ή σχετική απορία) των επιμορφούμενων για δραστηριότητες-τεχνικές προώθησης της επικοινωνίας στο επίπεδο της τάξης, παρουσιάζονται σύντομα ορισμένες παιγνιώδεις δραστηριότητες.	διαφ. 5-9	Σύντομη εισήγηση
Το πέρασμα από τη θεωρία στην πράξη		
Αξιοποίηση της βιωματικής-επικοινωνιακής μεθόδου διδασκαλίας για την ένταξη καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων σε σχέδια εργασίας.	διαφ. 10-11	
Προτεινόμενα σχέδια εργασίας με διαπολιτισμικό περιεχόμενο και προτάσεις για διαπολιτισμικό εμπλουτισμό του προγράμματος	διαφ. 13-17	Σύντομη εισήγηση Συζήτηση
Πεδία συνάντησης με τον «Άλλο»		
Ο λαϊκός πολιτισμός και η θρησκεία ως πεδίο συνάντησης με τον άλλο. Το βιβλίο των γιορτών. Με αφορμή το αποτέλεσμα παρέμβασης ομάδας δασκάλων & μαθητών του 132 ^{ου} Δ.Σ. Αθηνών επιχειρείται διερεύνηση των ορίων και των περιθωρίων για διαπολιτισμικές παρεμβάσεις εντός του ελληνικού δημόσιου σχολείου	διαφ. 18-20. Παρουσίαση «Το βιβλίο των γιορτών»	Μελέτη περίπτωσης Συζήτηση
Το παραμύθι ως πεδίο συνάντησης με τον «Άλλο». Παρουσίαση του παραμυθιού «Το κάτι Άλλο». Διερεύνηση των δυνατοτήτων εικαστικής αναπλαισίωσης του παραμυθιού και προώθησης της ενσυναίσθησης, με στόχο την ανάδειξη της διαφορετικότητας και της ανάγκης κατανόησης του «Άλλου».	Παρουσίαση «Το κάτι Άλλο» Φύλλο εργασίας I	Μελέτη περίπτωσης Συζήτηση
Καλλιτεχνικές δραστηριότητες με βάση ένα επιτραπέζιο παιχνίδι. Η κατασκευή ενός επιτραπέζιου παιχνιδιού που ενσωματώνει πολιτισμικά στοιχεία από τις παραδόσεις όλων των χωρών που εκπροσωπούνται στην τάξη και εικονογράφηση από τους μαθητές	Η κιβωτός μας	
Ανακεφαλαίωση-αξιολόγηση της παρέμβασης		
Επισήμανση των σημαντικότερων θεμάτων που προσεγγίστηκαν κατά τη διάρκεια της παρέμβασης. Επίδοση στους επιμορφούμενους ανώνυμου ερωτηματολογίου αξιολόγησης της παρέμβασης σε σχέση με τις προσδοκίες τους, τη συμβολή της στην ανάδειξη & αντιμετώπιση πρακτικών κατα-	Φύλλο αξιολόγησης	

στάσεων που παρατηρούνται εντός σχολικής τάξης, την επικοινωνία- συνεργασία με τα άλλα μέλη της επιμορφωτικής ομάδας και τον επιμορφωτή, την επάρκεια του επιμορφωτικού υλικού και την καταλληλότητα των επιμορφωτικών τεχνικών που επιλέχθηκαν.		
--	--	--

Προσαρτήματα της επιμορφωτικής παρέμβασης

α/α	Είδος υλικού	Όνομα ηλεκτρονικού αρχείου
	Σειρά διαφανειών για την υποστήριξη του Α' μέρους της παρέμβασης (διαφάνειες 1-70)	Arvanitis_1b_part1
	Μελέτη περίπτωσης I & II	Arvanitis_1b_CaseStudy
	Κείμενο I: ένα διαπολιτισμικό παραμύθι	Arvanitis_1b_Keimeno1
	Παρουσίαση I: Αν ο κόσμος ήταν ένα αεροπλάνο	Arvanitis_1b_aeroplano
	Σειρά διαφανειών για την υποστήριξη του Β' μέρους της παρέμβασης (διαφάνειες 1-21)	Arvanitis_1b_part2
	Το βιβλίο των γιορτών: σειρά διαφανειών 1-25	Arvanitis_1b_vivlio_giorton
	Το κάτι Άλλο: σειρά διαφανειών	Arvanitis_1b_To_Kati_Allo
	Το κάτι Άλλο: Καταγραφή συναισθημάτων	Arvanitis_1b_FylloErgasias
	Η κιβωτός μας	Arvanitis_1b_Kivotos
	Αναλυτικός σχεδιασμός και Περίληψη της παρέμβασης	Arvanitis_1b_sxediasmos